LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Pasaules Dabas Fonds
WWF
sadarbībā ar

Ekspertu un politikas veidotāju konference

Iespējamā misija: Ilgtspējīga Baltijas jūra

2026. gada 20. februārī
Baltiešu zālē, Jēkaba ielā 6/8, Rīgā

MĒRĶIS:
stiprināt interešu grupu sadarbību Baltijas jūras vides stāvokļa uzlabošanā un ilgtspējīgas pārvaldības attīstīšanā

UZDEVUMI:

- sniegt informāciju par Eiropas Savienības, HELCOM un Latvijas politikas dokumentu ieviešanu un uzlabojumiem Baltijas jūras aizsardzībā
- uzlabot izpratni par zilās ekonomikas attīstību un ilgtspējīgas pārvaldības potenciālu
- sniegt jaunākos datus par Baltijas jūras ekoloģisko stāvokli
- veicināt politikas veidotāju, valsts pārvaldes iestāžu, NVO, zinātnieku un komersantu sadarbību, lai mazinātu Baltijas jūras piesārņojumu, uzlabotu tās bioloģisko daudzveidību un nodrošinātu ilgtspējīgu jūras resursu izmantošanu

---

9.30 Dalībnieku ierašanās un reģistrācija (kafijas pauze)

10.00 Atklāšanas uzrunas

***Daiga Mieriņa**, Saeimas priekšsēdētāja (video uzruna)*

***Jānis Irbe**, Klimata un enerģētikas ministrijas parlamentārais sekretārs*

***Jānis Patmalnieks**, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārais sekretārs*

***Uģis Mitrevics**, Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs*

10.25 Baltijas jūras ekosistēmas ilgtspējīga pārvaldība

***Magda Jentgena**, Pasaules Dabas fonda Baltijas jūras un saldūdens programmas vadītāja*

Piesārņojuma pieaugums, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un nemitīgas klimata pārmaiņas liek domāt par to, ka esošie pārvaldības risinājumi nav pietiekami, lai ilgtermiņā nodrošinātu jūras ekosistēmas dzīvotspēju. Uz ekosistēmu balstīta un zinātniski pamatota pārvaldība ir būtiska, lai Baltijas jūra arī turpmāk spētu nodrošināt pārtikas resursus, kā arī veicināt ekonomisko stabilitāti un sabiedrības labklājību. No rīcībpolitikas būs atkarīgs tas, vai Baltijas jūra kļūs par kvalitatīvu dabas sistēmu vai arī tās ekosistēmas dzīvotspēja būs pakļauta jauniem ekoloģiskiem un ekonomiskiem zaudējumiem.

Pirmais tematiskais bloks

“Rīcībpolitikas plānošana un tiesiskais regulējums Baltijas jūras ilgtspējīgas pārvaldības nodrošināšanai”

10.40 Starptautiskais un nacionālais tiesiskais regulējums, nākotnes perspektīvas Baltijas jūras vides aizsardzībā

***Baiba Zasa**, Klimata un enerģētikas ministrijas Ūdens resursu ilgtspējas departamenta vecākā eksperte*

Baltijas jūras ekosistēma ir trausla. Attiecībā uz jūras vidi nepieciešami pārrobežu risinājumi un rīcība nacionālā, reģionālā un starptautiskā līmenī atbilstoši Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem (ANO Jūras tiesību konvencija, MARPOL 73/78 u. c.), 1992. gada Helsinku konvencijai, ES Jūras stratēģijas pamatdirektīvai 2008/56/EK un Latvijas tiesiskajam regulējumam (Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums). Labs jūras vides stāvoklis ir ilgtspējīgas zilās ekonomikas pamats.

10.55 Jautājumi

11.00 Jūras telpiskais plānojums

***Anete Bērziņa**, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departamenta Projektu un pētījumu nodaļas vecākā eksperte*

Attiecībā uz jūras telpu pastāv daudz dažādu interešu, taču jūra ir viena. Izaicinājumu saistībā ar jūras ekoloģiju ar katru gadu kļūst arvien vairāk, tādēļ īpaša uzmanība pievēršama jūras vides stāvokļa saglabāšanai. Jūras telpiskā plānošana ir vienīgais instruments, ar ko var sabalansēt visas intereses un mazināt izaicinājumus ceļā uz iespējamās misijas mērķi – ilgtspējīga Baltijas jūra. Latvijā 2019. gadā tika apstiprināts pirmais jūras telpiskais plānojums, kurā noteikta ilgtermiņa koncepcija – līdzsvarota un integrēta jūras telpas izmantošana, kas sekmē gan ar jūru saistīto nozaru attīstību, gan piekrastes iedzīvotāju labklājību, kā arī nodrošina jūras ekosistēmas dzīvotspēju. Tas ir kopdarbs.

11.15 Jautājumi

11.20 Drošība Baltijas jūrā: aizsardzības nozares izaicinājumi un risinājumi

***Tālis Dzērve**, Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienesta priekšnieks*

Pēdējā laikā Krievijas hibrīduzbrukumi Baltijas jūras reģionam ir kļuvuši plašāki, konstatējami arvien biežāk un nodara lielāku fizisko kaitējumu, ietekmējot arī Baltijas jūras drošību. Piemēram, kopš 2022. gada Baltijas jūrā ir fiksēti 10 incidenti, kas ietekmējuši zemūdens kritisko infrastruktūru. Tādēļ tiek veiktas lielākas investīcijas drošībā un uzlabota NATO un Eiropas Savienības sadarbība, tādējādi būtiski uzlabojot nacionālās aizsardzības spējas, kā arī stiprinot Baltijas jūras drošību un aizsardzību pret dažādu veidu apdraudējumiem.

11.35 Jautājumi

Otrais tematiskais bloks
"Zilās ekonomikas attīstība, inovāciju nozīme un potenciāls"

11.40 **Zilās ekonomikas paradigma – attīstības virzieni un loma viedās specializācijas kontekstā Latvijā**

***Inese Skapste**, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Starptautisko pētniecības un inovāciju projektu stratēģiskā vadītāja*

Kas ir zilā ekonomika mūsdienu ilgtspējīgas attīstības izaicinājumu kontekstā, kā tā ir veidojusies un mainījusies laika gaitā, un kāda ir tās nozīme pasaulē un Baltijas jūras reģionā? Kā zilā ekonomika kļūst par horizontālu pieeju, kas vieno pētniecību, inovācijas un uzņēmējdarbību, veicina ilgtspējīgu izaugsmi un reģionālo sadarbību? Zilās ekonomikas attīstība ir cieši saistīta ar Latvijas Viedās specializācijas stratēģiju (RIS3) un tās prioritārajiem virzieniem, kas veido pamatu inovāciju un zināšanu attīstībai, tostarp jūras resursu un ar tiem saistīto nozaru ilgtspējīgai transformācijai, valstī.

11.55 Jautājumi

12.00 **Zilā ekonomika praksē: sadarbības tīklu un kapacitātes veidošana Baltijas jūras izpētei un inovāciju attīstībai**

***Zane Gusta**, Kurzemes plānošanas reģiona projekta "MarTe – Jūras tehnoloģiju izcilības centrs ilgtspējīgai zilajai ekonomikai Baltijas jūrā" vadītāja*

Latvija ar MarTe projektu ir iesaistīta starptautiskā, nacionālā un reģionālā līmeņa zilās ekonomikas ekosistēmā, praktiski īstenojot *Quintuple Helix* pieeju, lai apvienotu pētniecību, industriju, publisko sektoru, pilsonisko sabiedrību un vides dimensiju. Tādējādi tiek stiprināta kapacitāte jūras tehnoloģiju pētniecības un inovāciju jomās, kā arī nodrošināta zināšanu pārnese un ilgtspējīgu risinājumu ieviešana Baltijas jūras reģionā.

12.15 Jautājumi

12.20 Kafijas pauze

12.50 **Zivju krājumu stāvoklis un tā izmaiņas Baltijas jūrā**

***Ivars Putnis**, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs*

Atsevišķu Baltijas jūras zivju sugu krājumu stāvokļa izmaiņas un to ietekmējošie faktori, kā arī identificētās iespējas uzlabot izpēti un pārvaldību.

13.05 Jautājumi

13.10 **Par Baltijas jūras vidi – tās stāvokli, ietekmi uz mums un mūsu ietekmi uz to**

***Juris Aigars**, Latvijas Hidroekoloģijas institūta direktors*

Īstenoto pasākumu rezultātā novērojams, ka attiecībā uz vairākām piesārņojošo vielu grupām stāvoklis ir uzlabojies. Tomēr no aprites izņemto vielu vietā tiek izmantotas citas vielas ar pagaidām nepilnīgi novērtētu ietekmi, tādēļ ir svarīgi turpināt piesārņojuma ietekmes efektu apzināšanu. Turklāt eitrofikācija joprojām ir aktuāls vides stāvokli ietekmējošs faktors, kuru vēl vairāk pastiprina pēdējos gadu desmitos vērojamās klimata pārmaiņas.

13.30 Jautājumi

13.35 **Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība Baltijas jūrā**

***Laura Anteina**, Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektore*

Kā jūrā praktiski tiek ieviesti dabas aizsardzības pasākumi, izmantojot adaptīvo pieeju un sniedzot vairākus ieviešanas rīku piemērus? Kādi ir galvenie faktori, kas apdraud bioloģisko daudzveidību jūrā, un kāda ir īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveides nozīme? No kādiem citās nozarēs pieņemtiem lēmumiem var būt atkarīga iespējamība saglabāt bioloģisko daudzveidību jūrā?

13.55 Jautājumi

14.00 **Paneļdiskusija “Kā panākt Baltijas jūras vides stāvokļa uzlabošanos”**

*Moderators: **Jānis Rozītis**, Pasaules Dabas fonda direktors*

***Liene Jansone**, Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietniece*

***Gita Strode**, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta direktore*

***Jānis Ulme**, Vides izglītības fonda vadītājs*

***Atis Labucis**, Saeimas deputāts*

***Jānis Irbe**, Klimata un enerģētikas ministrijas parlamentārais sekretārs*

14.45 Konferences kopsavilkums

***Jānis Rozītis**, Pasaules Dabas fonda direktors*

***Uģis Mitrevics**, Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs*